

Ўзбек санъатининг тарихи жуда узок даврларга бориб тақалади. Қадимги қабрларнинг бириндан аёл устихонлари ёнида турли тақинчоқлар ва гаройиб най сози топилган.

Санъатимиз заҳматкашлари

Юнонистонда беморларни мусиқа билан даволашга уринишган. Пифагор ва Арасту эса мусиқанин даволаш хусусияти ҳақида асарлар ҳам ёзиб қолдирганлар.

эмас, — дейди таникли бастакор Рустам Абдуллаев. — Ахир, куй янграши биланко кўнгилга ҳаяжон ҳаяжонга, томирларга қувват инеди.

Бастакорнинг сўзларини тинглаётиб хаёлга толаман. Унинг ўзбек мусиқа санъати раванки йўлида амалга оширган улкан яратувчилик ишлари хотирамдан бирма-бир ўта бошлади...

КҮЙ ТҮЙГУЛАР ЖАРАНГИ ЭРУР

Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, Бастакорлар уюшмаси раиси, «Миллий тикланиш» демократик партиясининг хайрихоҳ фидойиси Рустам АБДУЛЛАЕВ фаолиятига бир назар

Бастакор сийратига чизгилар

У хамиша миллий мусикамиз хазиначисини янада бойитиш истиаги билан яшайди. Шу катта мақсад йўлида тер тўкиб ишлайди, баъзан тунларни тонгларга улайди. Февлида фидойилик ва шижоаткорлик фазилатлари бор.

ифодаламоғи зарур. Рустам Абдуллаев симфоник ва вокал симфоник жанрларда ижод қилиб, кейинги йилларда «Шодлик таронаси», «Алишер Навоий хотирасига», «Тарас Шевченко», «Муҳаббат достони» сингари ўн та симфоник поэма, камер оркестр учун полифоник симфониялар яратди.

Миллий рух ва ҳаётбахшиликка йўғрилган бундай асарларнинг ақсарияти истиқлол йилларида дунё юзини кўрди. Айниқса, бастакорнинг камер чолғу мусикаси, яқка ва ансамбль учун мўлжаллаб яратган асарлари гўёки инга тизилган бир шода марваридга ўхшайди.

Болаликдаги кучли иштиёқ уни Хивадаги мусиқа мактабига етаклади. Ота-она бу ҳақда сал кейинроқ билишди, ўғилдаги ички иқтидорни пайқашгани учун ҳам уни қойишмади, балки қўллаб-қувватлашди.

Унинг асарлари ёрқин ва тантанавор эканлиги, пайти келганда изтиробга уйғунлиги, фарёд ва мунгли нолалар билан ўзига хосдир. Яратилаётган ҳар битта мусиқий асари замирида Ватанга меҳр, табиятга ошнолик, муҳаббатга ошуфталик хислари ётади.

Фортепиано концертида фалсафа бор

Аслида концерт жанрининг хусусиятлари нимада? Одатда, концерт асари учун аввало унга мос келадиган ёрқин лирик ёки ҳаракатчан жўшқин куй мавзуси танланади.

лаев симфоник ижодиётнинг асосий қисмини ташкил этувчи фортепиано концертларидан учтаси истиқлол йилларида яратилди. Муаллиф уларда ўзбек ва бошқа Шарқ мамлакатлари, хусусан, Таиланд, Корея миллий мусикачилигини унумли фойдаланди.

Рустам Абдуллаевнинг кўшиқлари, кўшиқ-романслари, вокал туркумлари аллақачон оммалашиб, тингловчилар қалбини забт этган. Унинг Зулфияноним шеърлари асосида яратилган «Хижрон», «Она ҳақида ўйлар», «Ўғлим, сира бўлмади уруш» сингари камер-вокал асарлари мусикасининг дилбарлиги билан алоҳида ажралиб туради.

«Кулинингиз гулли қулдирар...»

Офтоб дунёга нур таратгани каби ҳаётга меҳр бола қалбини ёриштиради, иситади. Қалби ёруғ болаларнинг кўзлари ҳам чарқалайди.

Рустам Абдуллаев бастакор сифатида болаларга алоҳида эътибор қаратади. Улар учун тинмай ёзди. Айтмоқчи бўлган гапларини қуйлар орқали етказди.

фарзандлари қуйлаганида товушларида бахтиёрлик туйғулари жўш уради, нигоҳлари қулиб туради. Уларнинг табассумидан атроф шуълага тўлади, хатто гулу чечаклар ҳам очилиб кетади.

«Бизни хорижликлар севиб тинглайди»

Ўзбекистон халқ артисти Мурьясар Раззоқова ижросидаги «Ватан» (Абдулла Орипов шеъри), «Хур ўзбек қизиман» (Нормурод Нарзуллаев шеъри), хонанда Зулфия Умирова ижро этган «Муҳаббат чоғидур» (Жуманиёз Жабборов шеъри) сингари кўшиқлар ва «Севгилим», «Мангу ҳаёт», «Лозандорданур», «Алла» каби юздан ортук кўшиқ-романслар ҳам борки, уларнинг ҳар бирида чўқур маъму, ҳаётий қувват, миллий рух ва шодийоналик тантанаси уфуриб туради.

Истиқлол йилларида бастакорнинг ижодий фаолияти кўлами янада кенгайди, айниқса, янги давр тингловчиларининг диди ўсиб, миллий мусикамизга эҳтиёжи ортгани сайин у янги-янги асарлар яратишга чоғланаверди.

Бастакор узок йиллардан бери Ўзбекистон Давлат консерваториясининг композиция ва чолғулаштириш кафедрасида талаба ёшларга мусиқа сирларидан сабоқ бериб келмоқда. Унинг ёшлар билан ишлашдаги жонқуярилигини алоҳида таъкидлаш жоиз. Ўзбек миллий санъати доврўғини эллар оша тара-

Моҳир бастакор сифатида у ўзбек мусикачилигидаги бадиий аъёнларни ривожлантирди, янада бойитди, юксак инсонийлик туйғуларини ўзида акс эттирувчи етук ва гўзал мусиқий асарлар яратди.

Симфония мантқий мукамалликдир

Симфоник асар яратувчи ижодкор зиммасидаги вазифа ниҳоятда мураккаб. Чунки бундай асар соқ чолғу йўлидаги баён ва ривожланиш жараёнларини тўла акс эттириши лозим. Бундан ташқари, миллий ўзига хосликни ҳам

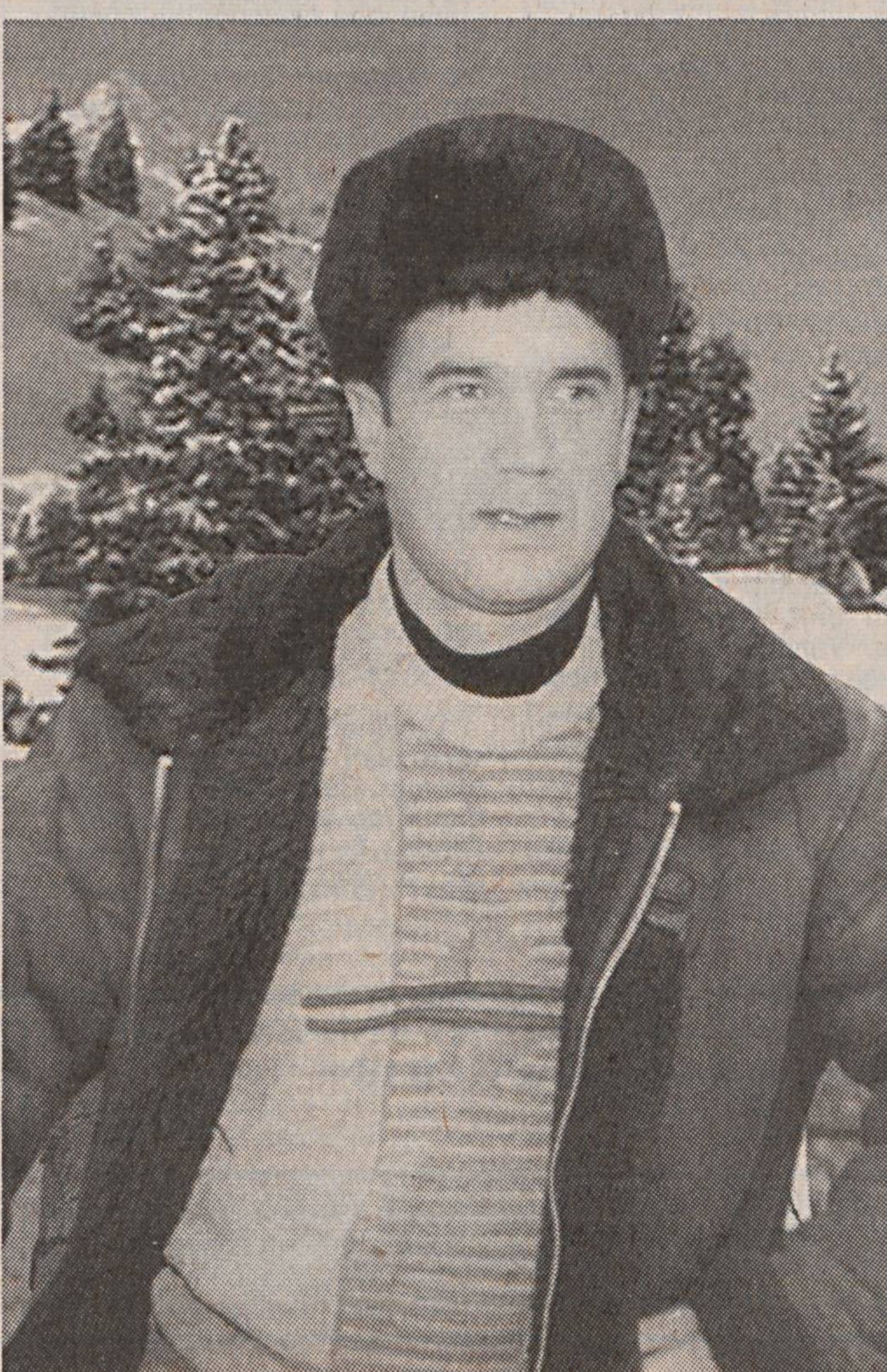
Гўзалликларнинг бошланиши

Давоми. Боши 1-бетда девониде ошқонча мавзуда бўлмаган газаллар ҳам бор. Навоий бу тўғрида девон дебонасида айтиб ўтган эди: «Бир икки байт берилдики, улар гўзал насихат каби ва ўғитнамодир. Улар юзининг шуъласи поклик пардасидан ташқарида шуълаланмагангай, яна ҳам аникроғи-бунда фойдали насихатлар поклик пардаси ортида баён қилинади.»

аниқроқ кўрсатилган. Кўй тавонолик сўзин, ёд эт ажал хоринки, фил Пашшалар ниши қошида нотаовне беш эмас. Ҳамма нарсга эга бўлмоқ ва кудратлилик сўзларини гапирма, деб ўғит беради, шоир. Ажал тиканини эсла. Чунки хатто филнинг ҳам пашшалар нишига чидами кўп эмас. Шейр шу йўсинда давом этади. Унда заррин кийим кийганларнинг маъни аҳли қошида кулгили холга тушшлари, меҳр тожу тахтага эга бўлганларга ҳам фалақнинг номехрибон бўлмоғи тўғрисида сўз боради.

рақ. Хоҳ яхши, хоҳ ёмон ишда номувофиқлик, қарши чиқишни ҳам унутсин. Бўлиб ўтган ишлар ёмон бўлса, афсус ҳам кўп қилабермасин. Хозир келган иш агар яхши бўлса, унга эга бўлмоқни ҳам унутсин. Демак, инсон ўз ишқидо қойим бўлиб, бошқа нарсаларга ортиқча эътибор бермагани тузуқ. Айрим байтлар эса худди афоризм каби янграйди: Элли хор айлаган таъма билгил, Доимо «изза ман қанаъ» билгил. Маъноси: Элли хорликка элтувчи таъмадир, билиб кўй Хар қачон қаноат қилган одамгина иззат топади. «Бадойиб ул бидойа» («Гўзалликларнинг бошланиши») Навоий ижодининг бошланғич даврини ёритувчи ёрқин бир кўзгу сингаридир. Навоийшунослигимизда бу бой ижодиётни шеърма-шеър, микрома-мисра тахлил ва тадқиқ этиш фўрсати келди. Эеро, бу ишга тўла имкон бор. Авлодлар бундай шарафли вазифа ижросига ғайрат ва илҳом билан қиршиқмоқлари керак.

Азиз ҚАЙОМОВ, академик.

Беҳзод Абдуллаев Эллиқалъа туманидаги кўзга кўринган ёш фермерларнинг бири. У ташкил этган «Эллола» фермер хўжалиги илгор жомоаларнинг бирига айланган. Пахта, ғалла етиштириши, чорвачиликни ривожлантириши борасида қизгин фаолият кўрсатаётган фермернинг ютуқларидан бирини унинг хам муносиб хиссаси бор.

Суратда: фермер Беҳзод Абдуллаев. Нурмамат АЛМУРАДОВ олган сурат.

Жаҳон ҳафта ичида

Италияда сиёсий танглик

Италия юқори палатаси спикери Франко Марини мамлакатнинг сайлов тизимида ислохотлар ўтказиш йўлида сиёсий қучларнинг нуқтан назарларини бир-бирига яқинлаштира олганини тан олди. Унинг сўзларига қараганда, ушбу масалада етарлича овоз йиғилмаган.

Терактни ким амалга оширди?

«ХАМАС» гуруҳи душанба куни Исроилнинг Димон шаҳрида амалга оширилган терактни ўз зиммасига олди.

Бундан олдинроқ ҳам урта террорчи гуруҳ савдо марказида рўй берган хунрезликни ўз зиммасига олганди.

Чадда вазият кескинлашди

Чаддаги дипломатларнинг оилалари зудлик билан хавфсиз жойга эвакуация қилинмоқда.

Россия Ташқи ишлар вазирлиги вакилининг билдиришича, дипломатлар оиласи кўчирилгани билан элчихона ўз фаолиятини тўхтатмайд.

Грецияда зилзила

Греция жанубида душанбадан сешанбага ўтар кечаси 5,3 баллик зилзила қайд этилди.

Ироқ шимолида махсус амалиёт

«Рейтер» ахборот агентлигининг хабар қилишича, Туркия ҳарбий ҳаво қучлари Ироқ шимолида курд жангариларининг 70 та объектига бомба зарбаларини берди.

Иқтисодиётда пасайиш

2008 йилда Хитой иқтисодиёти ўсиши секинлашади. Бу ҳақда «Bloomberg» Бутунжаҳон банки ҳисоботига таяниб хабар тарқатди.

Прогноз натижаларига қараганда, жорий йилда ўсиш 9,6 фоизга этиши кўтилапти. Бироқ ўтган йил ноябрда бу кўрсаткич 10,8 фоиз деб тахмин қилинаётганиди.

Мурожаат инкор қилинди

Яқинда бўлиб ўтган ОПЕКка аъзо давлатлар вакилларининг йиғилишида нефть экспортчилари «қора олтин» ишлаб чиқариш ҳажмини оширмаслик тўғрисида қарор қабул қилди.

Айни пайтда ОПЕК кўнига жаҳон бозорига 29,67 миллион баррел нефть етказиб бермоқда. Бундан олдинроқ АКШ президенти Жорж Буш ОПЕКка мурожаат қилиб, нефть казиб олишни қийинлаштириши сўраганиди.

ООО «Said Lux servis», зарегистрированное отделение гос. регистрации субъектов предпринимательства хокимията Юнусбадского района г. Ташкента, располож. по адресу: г.Ташкент, Юнусбадский район, ул. Чумаков 8.

ДУНЁГА СИҒМАГАН
ДУНЁМАН

Илҳом лаҳзалари

Навоий

Кимдаки эду юрт муҳаббати бор,
Шу қимматни ҳар дам ёқлар Навоий.
Дуст шайхга шик сўз айтмоқ уюни,
Беш ярим аср ўзин чоғлар Навоий.

Ойбекнинг кўзлари

Гоҳо гўзалликка бўлганда ташна,
Гоҳо бу бошғинам текканда тошга,
Девайман, қароғим тўлганда ёшга:
Ойбекнинг кўзлари бўлсам қанийда!

Чўлпон сўзи

Шабнамсевар бир гул эдим,
Аламдиданда бўлбун эдим.
Бир туғилдим бу дунёга,
Еронлар, қайта келмасман.

Ўзлимчим

Гоҳ ровий, гоҳида ошуғман,
Юлдуздан туққан қўшқаман.
Тоне Матриб, оқшомда Машриқман,
Гоҳ довуз, гоҳида сабоман.

Курсдош қизларнинг бўҳтонлари туфайли ёш умри хазон бўлган Гулчехранинг қисмати ҳамон уни билганлар қалбини ларзага солади.

— Пулни мен олганим йўқ, Қасам ичиб айтаманки, агар олган бўлсам, ҳар нарса бўлай!
Бечора киз шундай деб зорларан, ўғри эмаслигини қандай қилиб уларга исботлашни билмай қўйналарди.

ГУЛЧЕХРАНИНГ
ФОЖИАЛИ ТАҚДИРИ

Ёмонларни жазоламаслик яхшиларга қилинган зулмдир.

Халқ мақоли.

Бўлган воқеа

Қақонғача қўл ушлашиб юришаркан. Икки дунёда ҳам Қобилнинг ота-онаси уни келин қилмас керак, — дер эди уни қўролмаган қизлар ишонч билан.

ҳис қилди. Аслида шу пайтгача ҳам қизлар орасида ёлғиз бўлган. Аммо бутун... Бирдан яшағиси келмай қолди. Унда яшаш учун куч ҳам, истак ҳам йўқ эди. Бу тўда истаса эртага ҳам шундай бир бўҳтон тўқиб чиқаради.

билмай туриб шу ҳолатга тушган она боласининг жонсиз танасини кўриб адо бўлди.
Бу фожиалар юз бергандан сўнг 5-6 йиллар ўтган, Норгул холини касалхонада учратиб қолдим. Рўхан чўккан, қизи ҳаётиликдаги дадилликдан асар ҳам қолмаган. Қўзлари тўла мунг, рағм юзига ажин тушган, қадди ҳам қайғу ва аламдан эзилган.

— Наси фаррош, отаси мактаб қорувли эканини ҳамма билади. Уларнинг тоганини нима ҳам бўларди. Бу ўзига чироили қўйлак олгиси келиб ўтирлик қилган бўлса керак. Пулни аста орқасига яширганини кўрганим, — деди башанг кийинган, юзига роса бўёқ чаппаб олган олифтаси. Иккинчи киз ҳам шериғининг гапига қўллаб-қувватлаб турди. Бу орада қизни хонанда дарс қилаётган курсдош болалар бақир-чақирни эшитиб ҳозир бўлишди.

Халқ мақоли.

Қиш манзаралари.

Азамат АҲМАД олган сурат.

Тафаккур гушани

Биттагина бутун иккита эртага арзийди.
Б. ФРАНКЛИН.
Муддатни чўшиш вақтини ўғирлашди.
Э. ЮНГ.
Вақтни бой бериш боқийликка зарар келтиришдан бошқа нарса эмас.
Т. ТОРО.
Хар нарсада уч асосга: ҳаққий, ҳалол ва нафли нарсаларга эътибор бериш керак.
Ж. МАРМОНТЕЛЬ.

НОМЛАРИНИНГ ҲАМ НОМИ БОР

Тоғ дея атала бошлади.
Саратов шаҳри номи ҳам аслида русча эмас, татарчадир. Волга бўйларида яшовчи қадимий маҳаллий аҳоли теваарақ атрофини ўраб турувчи сарғим-тир тепаликларга қўйсан ўз шаҳарларини "сари", яъни "сариг", "тоғ" — "тоғ" — "Саригтоғ", дея номладилар.

маъносини ифодалар экан.
Франциянинг Уаза департаментигади Кревкерле-гран шаҳрининг номи "катта кўнгилсизлик" маъносини англатади.
Аляскада уч гуруҳ қоялар мажхул. Испанлар томонидан қашф этилган бу қояларнинг бири Альбреохо — "икковига боқ", Аларгате — "ортинга қайт", Кито Суэньо — "ҳўлама" деб аталади.

Канаро ороллари "итлар макони" демақдир. Бу отни оролга нисбатан биринчи бўлиб Колумб қўллаган, деган фарз бор. Чунки у ёрга келганда ёввойи итлар тўдаларини кўриб ҳайратга тушган эди.
Венесуэла таржимада Кич Венеция дегани. Шаҳарнинг биринчи кашофларини ажаблантирган нарса бу сув юзасига, шундоқ қозилар устига қурилган уйлар бўлган. Венеция демак "сув устидаги шаҳар" бўлиб чиқади.

Утеранный штамп №6, выданный специалисту по таможенному оформлению Ларьяновской Э.А., числящийся за компанией ООО «HOLDS», с аттестатом № 2007/2776 до 31.12.2008г., считать действительными.

Утеранный диплом выданный колледжем гостиничного хозяйства Сергелейского района выданный 6.07.87 г. №100 627 рег. 462 на имя Багдановой Зульфиры Айратовны считать недействительным.

ООО «ZUDLIK TRANS» С.Рахмиевского района ИНН 300603783 уменьшена уставной фонд с 33100000 до 3100000 сум. Претензия принимается по т. 128-62-86.

«КО CHMAS MULK BILAN ISHLASH DIREKSIYASI» шўба қорхонаси «КО CHMAS MULK BILAN ISHLASH DIREKSIYASI» давлат унитар қорхонасига айлантирилади. Маъзил: Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур тумани, Шайхонтоҳур (олдинги У.Юсулов) кўчаси, 1 "А" уй.

Частная фирма "Radiant - Leks", зарегистрированное государственной регистрации субъектов предпринимательства хокимиятом Мирзо Улуғбекского района г. Ташкента ликвидируется (ИНН 204700544). Претензия принимается в течении двух месяцев по телефону 133-21-02".

УэМТДП Марказий кенгаши ва Тошкент шаҳар кенгаши Ўзбекистон Миллий китоб палатаси директори, партия Марказий кенгаши асоси Зухриддин Исомиддиновга волидаи муқтарамаси

ТУРҒУНОЙ аянинг вафот этганлиги муносабати билан чўкур таъзия ихзор қилади.

УэМТДП Хоразм вилояти кенгаши партиянинг Тошкент вилоят кенгаши раиси, Олий Мажлис Кунунчилик палатаси депутаты Шарифа Салимовага онаси

МЕХРИНАС аянинг вафот этганлиги муносабати билан чўкур хамдардлик билдиради.

Муассис: «Миллий тикланиш» демократик партияси

Миллий тикланиш

Бош муҳаррир Ҳосил КАРИМОВ

Телефонлар: Кабулхона — 233-67-51. Бўлимлар — 236-58-73. E-mail: milliy-tiklanish@mail.ru

Манзилмиз: Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

Босишга топириш вақти 22.00

Нашр кўрсатиши — 158

Газета 02 23-рақам билан рўйхатдан ўтган.

Буюртма: Т — 123. Ҳажми: 2 боёма табоқ.

Адади 2848

Сотувда эркин нарҳда

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилади.

Маъзил: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй